

СТАНОВИЩЕ

ОТ

проф. д-р Емилия Панайотова, НБУ

ВЪРХУ ДИСЕРТАЦИОНЕН ТРУД НА ТЕМА:

„Функция, концепция и прогнози в съвременната мода в първото десетилетие на XXI век”

НА ДОКТОРАНТ:

Николай Викторов Божилов

НАУЧЕН РЪКОВОДИТЕЛ:

доц. д-р Мариела Гемишева

НХА, катедра „Мода”

Представеният дисертационен труд се състои от 171 страници, като дисертацията съдържа: увод, шест глави и заключение, както и Приложение съдържащо илюстративен материал свързан със разгледаните в научния труд проблеми.

Заглавието на дисертацията напълно отговаря на нейното съдържание като последователността на отделните глави систематично разкриват предмета на анализа при бързо развиващата се мода, спецификите и промените в първото десетилетие на XXI век. Разглеждат се хипотезите на автора мотивирани със съответните теоретични и практически примери.

Целите и задачите формулирани в увода на дисертационния труд се отнасят към разглежданата тема, притежават достатъчна яснота, конкретност и оригиналност. Затова и дисертационният труд е оригинален принос в развитието на анализа на всички участници в процесите свързани с модата – топ дизайнери, потребители, публични личности, инфлуенсъри. Николай Божилов изследва минимализма като начало на

концептуализирането на модата. Нещо повече, той го свързва с процесите на глобализацията и мултикултурализма характерни за началото на XXI век. Специално внимание е обърнато на едни от най-интересните идеи в модата вдъхновени от знакови дизайнери: Хюсеин Чалаян /дизайнерът философ/, Мартин Марджиела /практиките в деконструктивизма/. Важна част в дисертацията е глобалното пространство и връзката между дизайнер, потребител, компания, дистрибутор.

Една от силните страни на докторската дисертация е анализът на няколко водещи теории за разпространението на модата в съвременната дигитална среда. Интересен е и анализът на водещите тенденции и методи в модата /рационален и ирационален/, начините на прогнозиране. Модата е социално явление, непосредствен продукт на индустриалното общество. Тя е част от общата характеристика на модната индустрия отразяваща тенденции, които се възприемат от значителна част от обществото.

Постепенно модата се превръща в ценност, когато външната норма на модното поведение и облекло се приема от индивида и става вътрешна потребност на неговото съзнание и съответно обект на неговите желания. Разпространявайки се лесно и бързо в дигиталното пространство, дори когато модните тенденции и методите за изследване са еkleктични, модата става основен ориентир на потребителското поведение. Хората се стремят да бъдат модни. Това, че отделният индивид се придържа към модата, му дава съвременен, модерен облик, а общоприетият облик е в основата на социалната характеристика на личността в пост индустриалното общество.

Така става възможно излизането извън рамките на тясната творческа насоченост и развитието на отделни идеи на дисертацията в различните сфери на модата и дизайна или в други области като рекламата и маркетинга, които са свързани с визуалните изкуства.

Важно значение за теоретичните анализи в сферата на модата имат интердисциплинарните взаимодействия. Това предполага, че при теоретичните анализи ще бъдат разгледани всички области имащи непосредствено отношение към дизайнерските решения. Тези взаимодействия присъстват в представената дисертация при анализа на концепции и прогнози в съвременната мода, в първото десетилетие на XXI век, като са направени в социален и културологичен контекст.

Заклучение и предложение

Дисертационният труд представлява завършено и пълноценно научно изследване имащо както теоретично, така и важно практическо значение. Той отговаря на най-високите изисквания за научен труд и поради това заслужава изцяло и напълно положителна оценка.

Предлагам на уважаемите членове на Научното жури да бъде присъдена на Николай Божилов образователна и научна степен „ДОКТОР“.

Проф. д-р Емилия Панайотова